

Uppdragsbaserat verksamhetsstöd till Västarvet 2015-2017

Beslutat av Västra Götalandsregionens kulturnämnd 23 oktober 2014, dnr. KUN 175-2014.

Postadress:

Kultursekretariatet
Regionens Hus

462 80 Vänersborg

Besöksadress:

Göteborg: Rosenlundsplatsen 2

Telefon:

010-441 00 00

Webbplats:

www.vgregion.se/kultur

E-post:

post@vgregion.se

Förutsättningar

Kulturen är en viktig del av Västra Götalandsregionens framtidsvision Det goda livet. I denna slås fast att Västra Götaland ska vara en ledande kulturregion. Det kräver ett genomtänkt förhållningssätt till hur kulturen ska utvecklas såväl kvalitativt som kvantitativt och hur den kan bidra till utbyggnaden av ett hållbart samhälle. Två strategier ligger till grund för detta arbete.

Kulturstrategin En mötesplats i världen ser kulturen i fem dimensioner. Av dessa fem väger värdena av ett öppet demokratiskt samhälle och konstnärlig kvalitet tyngst. Ett öppet demokratiskt samhälle betonar kulturpolitikens uppgift att kulturen ska komma alla till del genom ett brett, jämlikt och aktivt deltagande. Konstnärlig kvalitet understryker att kulturen också ska utvecklas utifrån sina egna konstnärliga utmaningar och visioner.

Kulturstrategin lyfter fram fem strategiska områden för investeringar i framtidens kulturliv. Verksamheter som får kulturnämndens stöd ska kunna visa på att de utvecklar sin roll inom områdena; vidgat deltagande, utveckla kapaciteter, gynna nyskapande, nyttja tekniken och öka internationaliseringen.

I Västra Götaland 2020 – en strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland 2014-2020 ingår kulturen i en övergripande plan för hållbar tillväxt. Förutom att samtliga verksamheter ska ta miljöhänsyn i sitt arbete lyfts kulturen särskilt fram inom kapitlet En region som syns och engagerar. Där beskrivs den som en motor i en bred samhällsutveckling med stor betydelse för social hållbarhet. Kulturen ska bidra till att stärka demokratin och utveckla det sociala kapitalet. Kulturen har också en viktig roll att spela för att Västra Götaland ska utvecklas som En ledande kunskapsregion och som En region för alla.

Västra Götalandsregionen utvecklar kulturen bland annat genom särskilda uppdrag. De verksamheter som får 3-åriga uppdrag på lång eller kort sikt kan ses som en del av Västra Götalands infrastruktur för kultur. Det innebär ett särskilt ansvar att agera långsiktigt i enlighet med kulturstrategin och strategin för hållbar tillväxt VG2020. För att få fullt genomslag ska uppdraget aktivt samspela med verksamhetens egen strategiska utvecklingsplan så att dessa stärker och stödjer varandra. Följande uppdrag bygger därför både på Västra Götalands strategier för kultur och hållbar tillväxt men också på verksamhetens egen strategi för framtiden, dess roll i den regionala utvecklingen och dess kvalitetsmål.

Regionfullmäktige sätter för varje budgetår upp särskilda mål för kulturnämnden. Dessa mål kommer att tas hänsyn till i samband med att uppdragstagarens genomförandeplan för året diskuteras. Dessutom gäller särskilt de riktlinjer och policys (se bilagor) som kulturnämnden har beslutat om.

1. Verksamhet

1.1 Verksamhetsbeskrivning

Västarvet ansvarar för sina besöksmål, förvaltar museisamlingar och utvecklar tillsammans med andra aktörer natur- och kulturarvet i Västra Götaland. Västarvet samverkar också med staten och kommunerna om rådgivande och stödjande funktioner genom sina konsulenter och konsulttjänster.

”Styrelsen svarar för drift, förvaltning och utveckling av Västra Götalandsregionens natur- och kulturarvsverksamhet. Styrelsen ska verka för samordning och utveckling inom natur- och kulturarvssektorn i samverkan med regionens kommuner, civilsamhället och andra aktörer inom natur- och kulturarvsområdet”. (*Ur Västarvets reglemente*)

Den publika verksamheten är inriktad på att skapa värdefulla upplevelser för invånarna i Västra Götaland och att göra natur- och kulturhistorien tillgänglig, lärorik och inspirerande. Det gör Västarvet på museer och besöksmål, men också på andra platser runt om i Västra Götaland och på digitala arenor. Besöksmålen är en resurs i det livslånga lärandet och utgör arenor för ett offentligt samtal om samhälle, kultur och livsbetingelser.

På museerna utvecklar och förvaltar Västarvet omfattande samlingar av kulturhistoriska föremål, arkivalier, naturalier och foton. Museerna är viktiga kunskapscentra för invånarna men också för forskare och andra intresserade. Naturhistoriska museet är en viktig resurs såväl regionalt, nationellt som internationellt.

Västarvet ingår som en del i det nationella systemet för natur- och kulturmiljöarbete och samhällsplanering. Arbetsfältet styrs framför allt av Kulturmiljölagen, Plan- och bygglagen, Naturresurslagen och Miljöbalken. Riksantikvarieämbetet och Länsstyrelsen är de statliga aktörerna, Västarvet den regionala och kommunerna de lokala. Detta kräver närvaro i alla regiondelar för att tillhandahålla antikvarisk kompetens, rådgivning i natur- och kulturarvsfrågor och för att samverka med kommuner och länsstyrelse i samhällsplaneringen.

Västarvet är remiss- och rådgivande instans till kommunerna när det gäller bygglov, planärenden och miljökonsekvensbeskrivningar, fornlämningar, konservering och till Länsstyrelsen i olika former av bidragsärenden. Vidare bidrar Västarvet med rådgivning och expertkunskap till myndigheter, näringslivet, civilsamhället och till enskilda.

Västarvet främjar bevarandet och utvecklingen av slöjd som kultur och näringsgren och ingår i det nationella samarbetet som drivs av den statliga Nämnden för hemslöjdsfrågor.

1.2 Organisation

Västarvet är en förvaltning inom Västra Götalandsregionen och leds av en styrelse. Västarvet har ca 220 årsverken med placering i Göteborg, Lilla Edet, Lerum, Borås, Skara, Skövde, Vänersborg, Uddevalla, Karlsborg och Tanum. Av dessa arbetar närmare 40 % i det regionala arbetet (antikvarier, arkeologer, konservatorer, hemslöjds konsulenter, m fl), drygt 30 procent i den publika verksamheten på

besöksmålen, ca 15 procent i samlingarna och 15 procent inom ledning och administration.

En stor del av Västarvets verksamhet är inte platsbunden utan sker runt om i hela regionen. Det regionala arbetet omfattar arkeologi, byggnadsvård, natur- och kulturmiljö, slöjd, konservering, utvecklings- och processtöd samt pedagogik och utställningar. Inom dessa områden är Västarvet verksamt både som konsulenter, dvs. tjänster erbjuds utan kostnad, och med konsulttjänster.

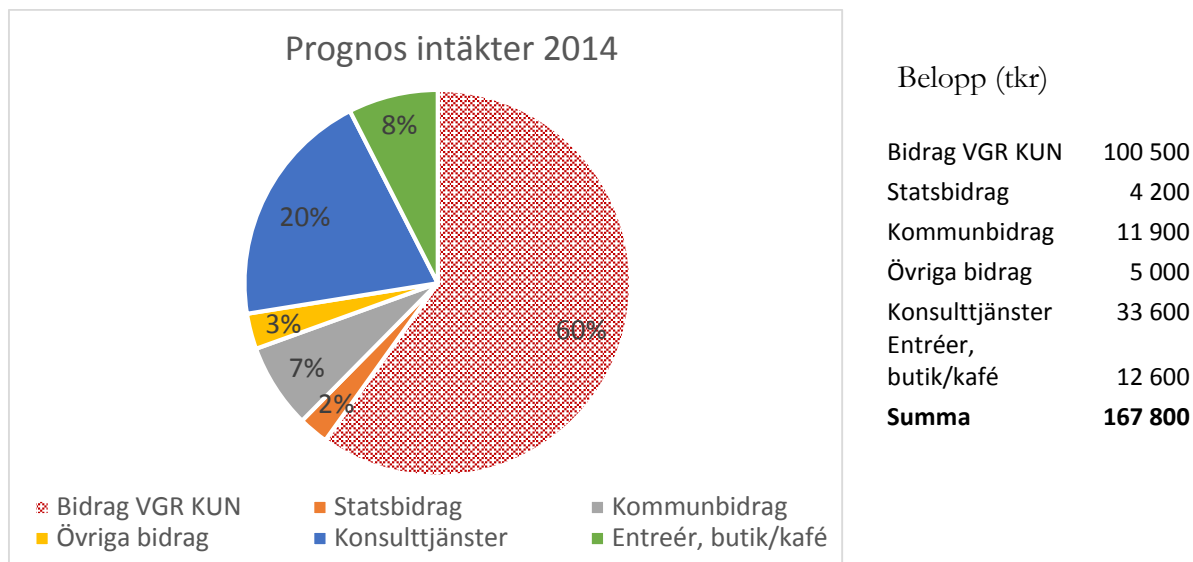
Museer och andra besöksmål inom Västarvet är:

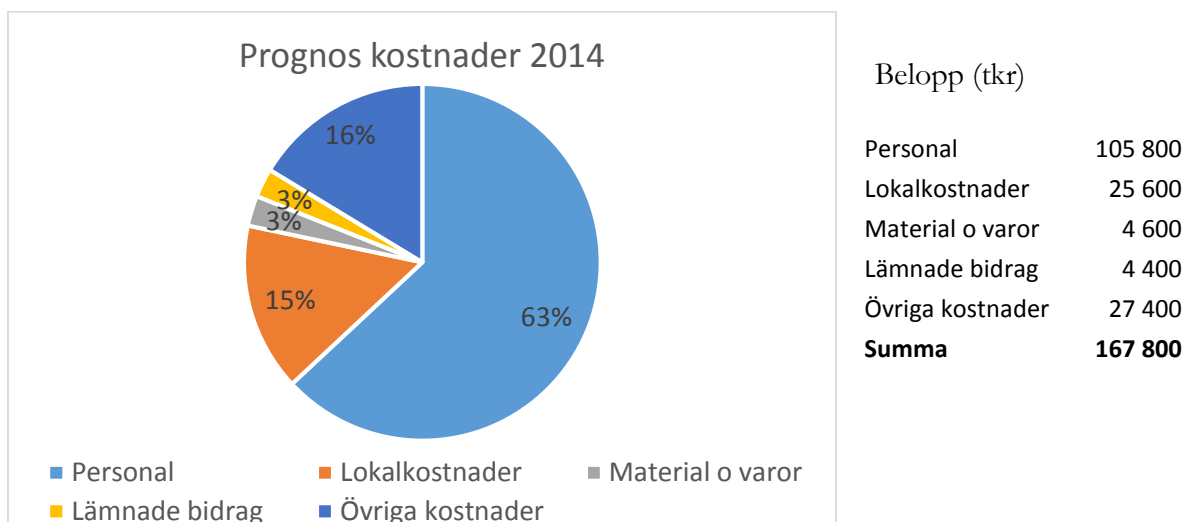
- Göteborgs naturhistoriska museum
- Lödöse museum
- Vänersborgs museum
- Vitlycke museum
- Forsviks bruk
- Slöjd & Byggnadsvård
- Bohusläns museum, på uppdrag av Stiftelsen Bohusläns museum.

De flesta av dessa museer och besöksmål drivs i olika former av samverkan med respektive kommun.

1.3 Ekonomi

Uppgifter om verksamhetens ekonomiska förutsättningar avser år 2014.

Uppdragsverksamhet bedrivs i första hand inom arkeologi, konservering, natur- och kulturmiljö samt utvecklings- och processtöd. Sammantaget finansieras ca 75 procent av de direkta kostnaderna i denna verksamhet genom försäljning av konsulttjänster.

Volymen på konsultverksamheten möjliggör för Västarvet att upprätthålla hög kompetens med bredd och djup inom området. Men detta innebär också ett risktagande, eftersom finansieringen är beroende av marknadens efterfrågan på dessa tjänster.

Utöver de kommunala bidrag som redovisas upplåter Vänersborgs och Lilla Edets kommuner museibygnaderna hyresfritt för verksamheten. Värdet av detta brukar uppskattas till 1 mkr per byggnad, vilket torde vara lågt räknat för Lödöse museum.

1.4 Verksamhetens utvecklingsstrategi

Ett arbete pågår med att ta fram långsiktiga strategier för olika kärnområden av verksamheten. Dessa utgår från regionens strategi för tillväxt och utveckling 2014-2020 och kulturstrategin *En mötesplats i världen*. Det övergripande syftet med strategierna är att öka värdet av och kvaliteten på verksamheten för invånarna i hela Västra Götaland.

Bland de utvecklingsområden som identifierats kan särskilt nämnas:

- vidgat deltagande/rättighetsbaserat arbetssätt,
- nyttja den nya tekniken genom ökad digital närvaro,
- arbetet med barn och unga,
- utveckla kapaciteter genom breddad och fördjupad samverkan med civilsamhället och andra aktörer.

Utvecklingen av den digitala infrastrukturen är särskilt väsentlig för att ytterligare öka tillgängligheten till natur- och kulturarvet och möjligheterna till delaktighet.

Genom ökad samverkan med andra aktörer regionalt och lokalt kan Västarvet stärka rollen som en efterfrågad och synlig regional aktör inom natur- och kulturarvsområdet.

1.5 Verksamhetens regionala roll

En region som syns och engagerar

Med natur- och kulturarvet som utgångspunkt bidrar Västarvet till att stödja besöksnäringen. Ett professionellt bevarande av miljöer är grundläggande för att dessa ska vara långsiktigt attraktiva.

En region för alla

Västarvet stärker det gemensamma natur- och kulturarvet som en angelägen och levande tillgång för invånarna genom att vara verksamt på många arenor, både egna och andras. Kulturarvet har en viktig roll för att hantera de förändringar som samhället genomgår och för invånarnas möjligheter att bo och verka i hela regionen. Inte minst är museerna resurser för invånarna i det informella, livslånga lärandet.

En ledande kunskapsregion

Västarvet har regional överblick inom natur- och kulturarvsområdet och tillgång till nationella och internationella nätverk. Genom regionala kunskapscentra och konsultativa tjänster är Västarvet en resurs för andra aktörer inom natur- och kulturarvsområdet såsom kommuner, andra myndigheter, föreningsliv, näringsidkare och enskilda.

1.6 Verksamhetens kvalitetsmål

För att Västarvet fortsatt ska vara attraktivt och utveckla såväl bredd som djup i kunskapen om natur- och kulturarvet krävs att den variation och volym av kompetenser som finns bibehålls eller ökar. En sammanhållen natur- och kulturförvaltning är en förutsättning för detta.

Genom ökad samverkan inom Västarvet kan professionaliseringen och effektiviteten ökas.

Västarvet ska ytterligare förbättra förmågan till processinriktat arbetssätt i samverkan med andra aktörer som verkar inom natur- och kulturarvsområdet.

Kvaliteten för de regionala tjänsterna gentemot andra aktörer visade i en mätning 2013 höga värden för Västarvets kompetens, kvalitet och tillgänglighet. Målet är att öka dessa värden ytterligare. Det är en förutsättning för att vara efterfrågad på en konkurrensutsatt marknad och därmed kunna behålla en hög grad av egenfinansiering.

Kvaliteten i den publika verksamheten följs upp och utvecklas med hjälp av Swedish Welcome samt genom CHARTS kvalitetskriterier och känslokartor. Därutöver görs återkommande kännedomsundersökningar, löpande publikundersökningar och riktade mätningar för specifika aktiviteter.

1.7 Kontaktuppgifter

Kontaktuppgifter uppdragstagare

Namn	Marianne Dahlquist
Funktion	Förvaltningschef
Telefon	0702-51 97 30
E-post	marianne.dahlquist@vgregion.se
Postadress	Edsvägen 1B, Vänersborg

Kontaktuppgifter Kultursekretariatet

Handläggarens namn	Tomas Olson, Jens Lejhall
Telefon	010-441 21 71, 070-228 76 30
E-post	tomas.olsson@vgregion.se , jens.lejhall@vgregion.se

Verksamheten ansvarar för att meddela kultursekretariatet genom uppdrag@vgregion.se om förändringar av kontaktpersoner och/eller kontaktuppgifter. Kultursekretariatet meddelar om förändring av handläggare sker.

2. Uppdrag 2015-2017

Mål 1

Västarvet är en efterfrågad kunskapsorganisation av staten, kommuner, civilsamhälle, näringsliv, folkbildning och universitet.

Kulturstrategiska områden ur kulturstrategin En mötesplats i världen

Vidgat deltagande och Nyttja tekniken

Tillväxtstrategiska områden ur VG2020

En ledande kunskapsregion (1.1, 1.1.2, 1.2, 1.2.5); En region för alla (2.1, 2.2, 2.3.4)

Prioriteringar

- Utvecklade och etablerade samarbetsformer med skolan.
- Utvecklat samarbete med universitet och högskolor.
- Utveckla samarbetet med civilsamhället i allmänhet och hembygdsrörelsen och den organiserade folkbildningen i synnerhet.
- Utvecklade digitala arenor som inspirerar och stimulerar kreativitet och gynnar interaktivitet.

Indikatorer

- Antal handlägningsärenden för stat och kommun.
- Antal etablerade samarbeten med kommunernas centrala utbildnings- och/eller skolförvaltningar.
- Antal utvecklade samarbetsprojekt med civilsamhället och den organiserade folkbildningen.
- Antal samarbetsprojekt med högskola och universitet.
- Redovisa etablerade samarbetsformer med skolor, högskolor, universitet, hembygdsrörelsen, studieförbund och folkhögskolor.
- Redovisa 2015 förslag på verksamhet utifrån att regionstyrelsen bifallit motion om inrättande kulturarvsskolor (RS 1390-2013).
- Redovisa Västarvets arbete med utveckling av den digitala närvaron.
- Redovisa genomförda arrangemang av Arena 49 under 2015 och 2017.

Mål 2

Västarvet är en resurs som är angelägen för invånarna i utvecklingen av natur- och kulturarvet.

Kulturstrategiska områden ur kulturstrategin En mötesplats i världen

Vidga deltagandet

Tillväxtstrategiska områden ur VG2020

En region för alla (2.1, 2.1.1, 2.1.3, 2.2,)

Prioriteringar

- En utvecklad dialog om och i landskapet i samverkan med andra aktörer inom Västra Götaland.
- Att i samverkan med andra aktörer skapa mötesplatser och utveckla samtal om den goda livsmiljön.
- Ett implementerat rättighetsbaserat arbetssätt.

Indikatorer

- Antal kommuner som Västarvet samverkar med inom ramen för den Europeiska Landskapskonventionen.
- Antal tillfällen och typ av arrangemang där upplevelser av och samtal om natur- och kulturarv genomförts.
- Redovisa hur verksamheten bidrar till att bryta utanförskap och segregation.

Mål 3

Västarvet är en central och väl nyttjad aktör för hållbar plats- och samhällsutveckling.

Kulturstrategiska områden ur kulturstrategin En mötesplats i världen

Utveckla kapaciteter

Tillväxtstrategiska områden ur VG2020

En ledande kunskapsregion (1.1, 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3); En region som syns och engagerar (4.2)

Prioriteringar

- Ökad attraktivitet i egna besöksmål.
- Ökad attraktivitet för Västra Götaland genom platsutveckling i samverkan.
- Ökad måluppfyllelse när avtalen beträffande Falköpings museum, Vänermuseet, August Abrahamsons stiftelse samt Borås textilmuseum och Ramnaparken upphör eller omförhandlats.
- Främja hantverk och näringsverksamheter inom slöjd, byggnadsvård och traditionella hantverk.
- Främja arbetet med plats- och samhällsutveckling i samverkan med Kultur i Väst.
- Västarvet tar en samordnande roll för utveckling av det industriella kulturarvet.

Indikatorer

- Redovisa lokal turism som kan hänföras till besöksmålen.
- Redovisa regional turism som kan hänföras till Västarvets platsutveckling.
- Redovisa en plan för utnyttjande av frigjorda medel efter att avtalen beträffande Falköpings museum, Vänermuseet, August Abrahamsons stiftelse samt Borås textilmuseum och Ramnaparken upphört.
- Antal nya företag som etablerats eller utvecklats inom slöjd, hantverk, byggnadsvård och traditionella material genom Västarvets främjande.
- Antal samverkansprojekt med andra regionala aktörer.
- Redovisa arbetet med plats- och samhällsutveckling. Presentera förslag 2015 på ansvarsfördelning mellan Västarvet och Kultur i Väst.
- Redovisa samarbetet med Innovatum. Presentera förslag 2015 på ny ansvarsfördelning mellan Innovatum och Västarvet.
- Redovisa arbetet med Industrimuseum Västra Götaland.
- Antal arbetslivsmuseer som aktivt medverkar i Industrimuseum Västra Götaland.
- Antal organisationer i det civila samhället som aktivt medverkar i Industrimuseum Västra Götaland.

Mål 4

Västarvet är en efterfrågad resurs för internationalisering av kulturarvsområdet.

Kulturstrategiska områden ur kulturstrategin En mötesplats i världen

Vidgat deltagande och Öka internationaliseringen

Tillväxtstrategiska områden ur VG2020

En region som syns och engagerar (4.1, 4.2)

Prioriteringar

- Främja utvecklingsarbetet med utgångspunkt från CHARTS-projektet.
- Utveckla det internationella arbetet med Landskapskonventionen genom ökad samverkan med så kallade NGOs, exempelvis Civilscape.
- Ökad samverkan inom ramen för Nordsjökommissionen.

Indikatorer

- Redovisa internationell samverkan med utgångspunkt från CHARTS-projektet.
- Redovisa det internationella arbetet inom ramen för Landskapskonventionen.
- Redovisa arbetet med Nordsjökommissionen.
- Ange de internationella nätverk och sammanhang som kulturarvsaktörer fått ta del av genom samverkan med Västarvet.

- Redovisa övriga internationella samarbeten.

3. Genomförandeplan, uppföljning och rapportering

Regionfullmäktiges mål för kommande budgetår meddelas 30 juni året innan.

Instruktioner för rapportering kommer att sändas till respektive verksamhet i god tid innan deadline samt ligga tillgänglig på kultursekretariatets hemsida.

År 2015

Senast 9 januari	Redovisning av regionfullmäktiges indikatorer.
Senast 1 mars	Slutrapportering av uppdraget för perioden 2012-2014. Genomförandeplan för 2015.
	För de verksamheter som ingår i samverkansmodellen: <ul style="list-style-type: none"> • Kvalitativ redovisning i en skriftlig rapport. • Kvantitativ redovisning genom rapportering av verksamhetens statistik i Kulturdatabasen.

År 2016

Senast 9 januari	Redovisning av regionfullmäktiges indikatorer.
Senast 1 mars	Rapport för 2015 Genomförandeplan för 2016 Preliminär prognos för måluppfyllelse 2017
	För de verksamheter som ingår i samverkansmodellen: <ul style="list-style-type: none"> • Kvalitativ redovisning i en skriftlig rapport. • Kvantitativ redovisning genom rapportering av verksamhetens statistik i Kulturdatabasen.

År 2017

Senast 9 januari	Redovisning av regionfullmäktiges indikatorer.
Senast 1 mars	Rapport för 2016 Genomförandeplan för 2017 Prognos för måluppfyllelse för hela uppdragsperioden
	För de verksamheter som ingår i samverkansmodellen: <ul style="list-style-type: none"> • Kvalitativ redovisning i en skriftlig rapport med svar. • Kvantitativ redovisning genom rapportering av verksamhetens statistik i Kulturdatabasen.

År 2018

Senast 1 mars	Slutrapportering av uppdraget för perioden 2015-2017
---------------	--

4. Bilagor**Kulturstrategin – En mötesplats i världen**

[Ladda ner Kulturstrategin – En mötesplats i världen](#)

Västra Götaland 2020 – Strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland 2014-2020

[Ladda ner Västra Götaland 2020 – Strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland 2014-2020 \(rup\)](#)

Riktlinjer för kulturnämndens strategiområde Öka internationaliseringen

[Ladda ner Riktlinjer för kulturnämndens strategiområde Öka internationaliseringen](#)

Riktlinjer för kulturnämndens strategiområde Vidgat deltagande

[Ladda ner Riktlinjer för kulturnämndens strategiområde Vidgat deltagande](#)

Kulturnämndens riktlinjer ”Tillgängliga och användbara miljöer för utställningar och scenkonst”

[Ladda ner kulturnämndens riktlinjer ”Tillgängliga och användbara miljöer för utställningar och scenkonst”](#)

Regionfullmäktiges kriterier för måluppfyllelse

[Ladda ner Regionfullmäktiges kriterier för måluppfyllelse](#)